

Projekt SloWolf je zaključen

Sporočilo za medije
Ljubljana, 28-1-2014

KONTAKT: Aleksandra Majič Skrbinšek
Email: almajic@gmail.com
Tel.: 040/974-736
Spletna stran: <http://www.volkovi.si>

Obsežen štiriletni interdisciplinarni LIFE+ projekt o volku na slovenskih tleh se je z 31.12.2013 formalno zaključil. Projekt je prinesel ogromno novih znanj, izkušenj in dobrih praks s področja varstva in upravljanja volka. Danes o volku, njegovem življenjskem okolju, odnosih do drugih vrst in odnosu do človeka v Sloveniji vemo bistveno več kot ob njegovem začetku. Pri projektu je sodelovalo veliko število strokovnjakov iz Slovenije in tujine, upravljavcev z volkom in za projekt nepogrešljivih sodelavcev in sogovornikov - lovcev, rejcev drobnice, prostovoljcev in predstavnikov medijev.

Obstoj volkov v Sloveniji je odvisen od vrste dejavnikov, ki smo jih člani projekta SloWolf poskušali preučiti, nato pa zbrano znanje vključiti v uspešno varstvo in upravljanje s to karizmatično vrsto. V času trajanja projekta smo odločili in s pomočjo radiotelemetričnih ovratnic spremljali sedem volkov, od tega štiri samce in tri samice. Eno z ovratnico opremljeno volkuljo še vedno spremljamo na zahodnem delu Kočevske (trop Gotenica). Podatke o volkovih smo pridobivali tudi prek vsakoletnih akcij zimskega sledenja, kjer smo skupaj z lovci z območja prisotnosti volkov in ostalimi prostovoljci na terenu zbirali podatke o gibanju volkov in velikosti tropov, pa tudi neinvazivne genetske vzorce (iztrebke, urin, ostanke plena volkov ipd.). Genetske vzorce smo zbirali ves čas, v letnih ciklih prilagojenih biološkim značilnostim volkov, z analizo zbranih vzorcev pa smo dobili prvo natančno in objektivno oceno številčnosti volkov pri nas. **Številčnost** je bila v vseh treh letih spremljanja **izjemno stabilna** in se kljub razmeroma visoki zaznani smrtnosti praktično ni spreminjala. Tako je **v času projekta v Sloveniji vsako leto živelo okrog 46 volkov (od 42 do 50), ki so tvorili od 8 do 11 tropov.** Zaradi visoke populacijske dinamike (rodnost, smrtnost, imigracija, emigracija) je ta številčnost tekom posameznega leta precej nihala (srednje vrednosti od 33 do 46). **Štirje tropi imajo znaten del teritorija na Hrvaškem** in jih za potrebe upravljanja ne moremo opredeliti kot popolnoma Slovenske. Po korekciji **ocenjujemo za potrebe upravljanja največjo letno številčnost volkov v Sloveniji na okrog 39 osebkov (od 34 do 43).**

Poleg spremljanja volkov je za njihovo varstvo treba upoštevati tudi ostale dejavnike, ki pomembno vplivajo na njihov dolgoročni obstoj. Le-tega ogroža negativen odnos ljudi, ki je primarno posledica škod, ki jih ta vrsta povzroča na domačih živalih. Ob tem lahko vplivajo tudi predsodki in strah o ogrožanju življenja in zdravja ljudi, ki so posledica slabega poznavanja vrste. Raziskava odnosa javnosti do volka v okviru projekta je pokazala, da **večina prebivalstva z območja njegove prisotnosti sicer podpira njegovo ohranitev in si želi sobivanja, a se ga mnogi še vedno bojijo.** Dejstvo je, da **zdrav volk človeku ni nevaren in se mu večinoma izogiba.** Ob prisotnosti stekline se njegovo obnašanje lahko sicer spremeni, a ta v Sloveniji pri volkovih še ni bila zabeležena.

Trajanje projekta: 1.1.2010 – 31.12.2013

Koordinator: Univerza v Ljubljani

Partnerji: Zavod za gozdove Slovenije in Dinaricum – društvo za ohranjanje, raziskovanje in trajnostni razvoj Dinaridov

Sofinancerji: Evropska komisija (v okviru programa LIFE+) in Ministrstvo za kmetijstvo in okolje

Glavna prehrana volka je naravni plen - jelenjad, srnjad, divji prašiči in manjši sesalci, ki pa so v Sloveniji tudi lovne vrste. V okviru projekta smo izdelali **navodila, ki pri upravljanju velike rastlinojede divjadi upoštevajo tudi prisotnost volkov - njihove potrebe in dejanski vpliv na plenske vrste**. V letu 2013 so že bila upoštevana pri pripravi lovsko upravljaljskih načrtov.

Škode zaradi volkov predstavljajo največji izziv trajnostnega upravljanja z volkom, tudi drugje po Evropi in svetu, ne le v Sloveniji. V okviru projektne aktivnosti dobrih praks varovanja domačih živali je osem rejcev, ki imajo od 30-800 domačih živali, ki so bile pred projektom izpostavljene ponavljajočim napadom velikih zveri, prejelo zaščitna sredstva - visoke elektroograje ali pastirske pse pasme kraševca in tornjak. **Že v prvih dveh letih je pri teh rejcih zaradi uporabe varovalnih kompletov nastalo za 200.000 € manj škode zaradi volkov kot leto prej, torej skoraj toliko, kot je slovenski proračun porabil za sofinanciranje projekta. Za ključno se je izkazala pravilna in dosledna uporaba zaščitnih sredstev.**

Eden pomembnejših dosežkov projekta je **priprava prvega akcijskega načrta za upravljanje populacije volka v Sloveniji**, pri katerem je sodelovalo 57 članov iz 21 različnih vladnih in nevladnih interesnih organizacij. **Vlada RS je akcijski načrt februarja 2013 formalno sprejela**. Sedaj po zaključku projekta bo izpeljana tudi njegova revizija, ki bo omogočila vključitev dodatnega znanja in izkušenj, pridobljenih med izvajanjem projekta, ter odpravljene nekatere nedoslednosti in operativne težave, ki so se pokazale po njegovem sprejetju. Z izdelavo in revizijo akcijskega načrta želimo zagotoviti, da bodo **rezultati projekta in pridobljeno znanje trajno vplivali na izboljšanje upravljanja z volkom in sobivanja z ljudmi, ter da bodo aktivnosti, ki so se pričele izvajati med projektom, postale redna praksa pri upravljanju in varovanju te vrste pri nas.**

Člani projektne skupine še naprej zainteresirane posameznike vabijo k:

- spremljanju delujoče projektne spletne strani **www.volkovi.si**,
- spremljanju objav na projektni **FB strani (Projekt SloWolf)**,
- sporočanju svojih opažanj s terena na **slowolf.prostovoljci@gmail.si** in
- njihovem vpisovanju v projektni portal na **portal.volkovi.si**.

Ob koncu pa se želimo vsem sodelujočim in širši javnosti, ki je z zanimanjem spremljala naše projektne aktivnosti, **zahvaliti za sodelovanje**, spremljanje, pobude, pohvale in kritične misli, ki so nas vzpodbujale, da smo projekt uspešno zaključili in da bodo od njega imeli korist tako volkovi kot ljudje, ki si z njimi delijo življenjski prostor. Danes vemo o naših volkovih več kot kadarkoli prej. Verjamemo, da je to znanje najboljša možna popotnica za prihodnost varovanja in upravljanja te vrste pri nas. **Res iskrena hvala vsem!**

Skupina SloWolf